

1 Koppel begrippen aan afbeeldingen

Je legt uit welke begrippen bij een afbeelding passen.

- na elke paragraaf
- 10-30 minuten
- alleen / groep van 2-4 personen

2 Ga op zoek naar prehistorische vondsten in Nederlandse musea

Je verzamelt afbeeldingen van prehistorische vondsten in Nederlandse musea.

- na paragraaf 1.3
- 10-30 minuten
- alleen / groep van 2-4 personen

3 Beschrijf een reis in de tijd

Je beschrijft wat wel en niet verandert tijdens een denkbeeldige reis door de tijd.

- na paragraaf 1.4
- 30 minuten
- alleen

4 Leg uit waarover afbeeldingen gaan en welke geschiedenis erachter zit

Je schrijft korte teksten over het onderwerp van afbeeldingen.

- na paragraaf 1.4
- 10-30 minuten
- alleen / groep van 2 personen

Keuzeopdracht 1**Paragraaf 1.1 De eerste mensen****Als je deze opdracht alleen doet**

- Gebruik de afbeelding hieronder en de tien begrippen (A-J).
- Kruis de begrippen aan die passen bij de afbeelding.
- Schrijf over elk aangekruist begrip een uitleg waarom deze bij de afbeelding past.

Als je deze opdracht in een groep doet

- Gebruik de afbeelding en de tien begrippen (A-J).
- Noem om de beurt een begrip dat bij de afbeelding past. Kruis het begrip aan en geef een uitleg aan je medeleerling(en).

Grotschildering uit Valtorta in Spanje (5000 v.C.).

Begrippen

- A archeoloog
- B bron
- C geschiedenis
- D gevolg
- E middel van bestaan
- F nomade
- G oorzaak
- H samenleving
- I samenleving van jager-verzamelaars
- J wetenschap

Keuzeopdracht 1**Paragraaf 1.2 Jagers worden boeren****Als je deze opdracht alleen doet**

- Gebruik de afbeelding hieronder en de tien begrippen (A-J).
- Kruis de begrippen aan die passen bij de afbeelding.
- Schrijf over elk aangekruist begrip een uitleg waarom deze bij de afbeelding past.

Als je deze opdracht in een groep doet

- Gebruik de afbeelding en de tien begrippen (A-J).
- Noem om de beurt een begrip dat bij de afbeelding past. Kruis het begrip aan en geef een uitleg aan je medeleerling(en).

Nagebouwde boerderij uit de prehistorie, Lunteren.

Begrippen

- A akkerbouw
- B jaartelling
- C landbouw
- D landbouwrevolutie
- E landbouwsamenleving
- F revolutie
- G prehistorie
- H tijd van jagers en boeren
- I veeteelt
- J werktuig

Keuzeopdracht 1**Paragraaf 1.3 Denken en doen****Als je deze opdracht alleen doet**

- Gebruik de afbeelding hieronder en de tien begrippen (A-J).
- Kruis de begrippen aan die passen bij de afbeelding.
- Schrijf over elk aangekruist begrip een uitleg waarom deze bij de afbeelding past.

Als je deze opdracht in een groep doet

- Gebruik de afbeelding en de tien begrippen (A-J).
- Noem om de beurt een begrip dat bij de afbeelding past. Kruis het begrip aan en geef een uitleg aan je medeleerling(en).

Kring van stenen van Stonehenge (Zuid-Engeland, omstreeks 2300 v.C.). De cirkel van stenen was gebouwd in de richting waar de zon opkomt op de langste dag van het jaar.

Begrippen

- A aanzien
- B continuïteit
- C cultuur
- D hiernamaals
- E kenmerkend aspect
- F kunst
- G macht
- H natuurgodsdienst
- I sociaal
- J verklaring

Keuzeopdracht 1**Paragraaf 1.4 Leven langs de Nijl****Als je deze opdracht alleen doet**

- Gebruik de afbeelding hieronder en de tien begrippen (A-J).
- Kruis de begrippen aan die passen bij de afbeelding.
- Schrijf over elk aangekruist begrip een uitleg waarom deze bij de afbeelding past.

Als je deze opdracht in een groep doet

- Gebruik de afbeelding en de tien begrippen (A-J).
- Noem om de beurt een begrip dat bij de afbeelding past. Kruis het begrip aan en geef een uitleg aan je medeleerling(en).

Beeld van de farao Ramses II (Egypte omstreeks 1244 v.C.).

Begrippen

- A ambacht
- B belasting
- C handel
- D koninkrijk
- E landbouwstedelijke samenleving
- F markt
- G onderdaan
- H staat
- I volk
- J vorst

Keuzeopdracht 2

Als je deze opdracht alleen doet

- Verzamel ongeveer zes afbeeldingen van vondsten uit de prehistorie in Nederlandse musea. Tip: Zoek op de sites van de volgende musea:
 - IJstijdenmuseum Buitenpost
 - Limburgs museum
 - Museum Het Valkhof
 - Rijksmuseum voor Oudheden
- Schrijf bij elke afbeelding een kort bijschrift (zie het voorbeeld hieronder) over:
 - wat het voorwerp is
 - van welk materiaal het is gemaakt
 - tijd en plaats van herkomst
 - het museum waar het voorwerp nu is
 - iets bijzonders over het voorwerp
- Knip en plak de afbeeldingen en bijschriften bij elkaar. Maak er een poster van.

Als je deze opdracht in een groep doet

- Verzamel per persoon ongeveer drie afbeeldingen van vondsten uit de prehistorie in Nederlandse musea. Tip: Zoek op de sites van de volgende musea:
 - IJstijdenmuseum Buitenpost
 - Limburgs museum
 - Museum Het Valkhof
 - Rijksmuseum voor Oudheden
- Maak bij elke afbeelding notities over:
 - wat het voorwerp is
 - van welk materiaal het is gemaakt
 - tijd en plaats van herkomst
 - het museum waar het voorwerp nu is
 - iets bijzonders over het voorwerp
- Laat aan elkaar zien wat je hebt gevonden.
- Kies samen de meest interessante afbeeldingen: vier bij twee leerlingen, zes bij drie leerlingen en acht bij vier leerlingen.
- Werk de notities over de gekozen afbeeldingen uit in korte bijschriften (zie het voorbeeld hieronder).
- Knip en plak de afbeeldingen en bijschriften bij elkaar. Maak er een poster van.

Voorbeeld

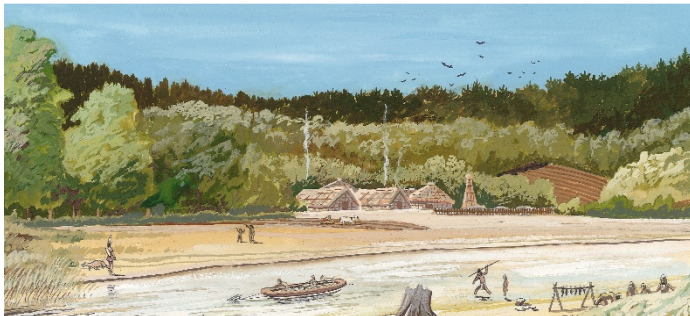
Dit is een boomstamkano. Hij is gevonden in Pesse in Drenthe en is nu te zien in het Drents Museum in Assen. Hij is omstreeks 8000 v.C. gemaakt en is daarmee een van de oudste vaartuigen ter wereld. De kano is met een bijl gemaakt uit de stam van een dennenboom. Hij is drie meter lang en 44 centimeter breed.

Keuzeopdracht 3

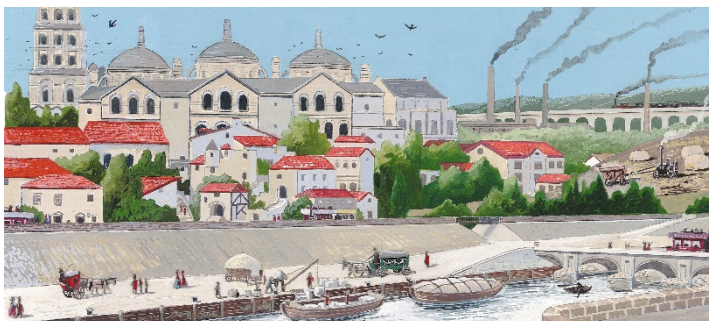
1. Périgueux in 15 000 v.C.

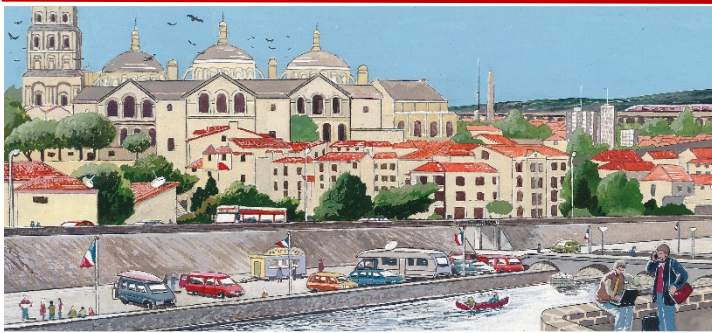
2. Périgueux in 3500 v.C.

3. Périgueux in 200

4. Périgueux in 1900

5. Périgueux in 2000

- Gebruik de vijf afbeeldingen van de Zuid-Franse plaats Perigueux. Hierop zie je telkens een andere soort samenleving:
 - een samenleving van jager-verzamelaars
 - een landbouwsamenleving
 - een landbouwstedelijke samenleving
 - een industriële samenleving
 - een informatiesamenleving
- Zie ook paragraaf 1.1 en opdracht 8c in je werkboek.
- Stel, in Perigueux vertrek je met een tijdmachine uit het heden (afbeelding 5) en je reist naar 15 000 v.C. (afbeelding 1). Daarna reis je achtereenvolgens naar 3500 v.C. (afbeelding 2), 200 (afbeelding 3), 1900 (afbeelding 4) en dan weer terug naar het heden.
- Maak een verslag van je reis in de tijd in 150-200 woorden. Besteed aandacht aan:
 - kenmerken van de vijf samenlevingen die je hebt bezocht en
 - voorbeelden van verandering en continuïteit.

In Périgueux in 15 000 v.C. leven de mensen van ... Ze wonen in
Vergeleken met het heden is het volgende veranderd: ...
Wat hetzelfde gebleven is

In Périgueux in 3500 v.C ...

In Périgueux in 200 ...

In Périgueux in 1900

In het Périgueux van het heden

Keuzeopdracht 4

Als je deze opdracht alleen doet

- Gebruik de drie afbeeldingen (1-3) telkens op de volgende manier.
- Beschrijf in één zin wat te zien is en wat voor soort afbeelding het is.
- Verzamel in het informatieboek informatie over het onderwerp van de afbeelding. Achter de beschrijving staat in welke paragraaf je de informatie kunt vinden.
- Schrijf een uitlegtekst over het onderwerp van de afbeelding. De zin met de beschrijving en de uitlegtekst zijn totaal 50 tot 100 woorden lang (zie het voorbeeld hieronder).

Als je deze opdracht samen doet

- Gebruik de drie afbeeldingen (1-3) telkens op de volgende manier.
- Bespreek wat te zien is en wat voor soort afbeelding het is. Beschrijf dit in één zin.
- Verzamel in het informatieboek informatie over het onderwerp van de afbeelding.
- Schrijf een uitlegtekst over het onderwerp van de afbeelding. De zin met de beschrijving en de uitlegtekst zijn totaal 50 tot 100 woorden lang (zie het voorbeeld hieronder).

Voorbeeld

Tekening van een dorp in een landbouwsamenleving.

Op deze afbeelding is een dorp in een landbouwsamenleving te zien. Het dorp is zelfvoorzienend: de bewoners produceren samen hun eigen voedsel, kleding en andere spullen (paragraaf 1.2).

Keuzeopdracht 4

Afbeelding 1

Experimentele archeologen bouwen een huis uit de prehistorie na (Kirkclaredi, Turkije, 2009) (paragraaf 1.1).

Keuzeopdracht 4

Afbeelding 2

Gerestaureerde grafheuvel bij Veldhoven uit omstreeks 1500 v.C. Deze had dezelfde functie als een hunebed (paragraaf 1.3).

Keuzeopdracht 4

Afbeelding 3

De vallei van de Nijl, gezien vanuit een vliegtuig (2015) (paragraaf 1.4).

